

han i og beklage ligesom han, at Tilstanden ikke er bedre, end den er, og at det er uheldigt, at den gjenfaldige Stemning ikke er velvilligere, end den er; men jeg vil dog minde om, at i mange europæiske Lande, endog i det Land, hvor de nu i 600 Aar har haft en fri Forfatning, er Forholdet for Diebliffet ikke godt. I vort nærmeste Naboland ere Forholdene endog meget værre end her. Jeg haaber, at det ærede Medlem og hans Meningsskæller — i det Mindste den fredeligere og besindigere Del deraf — ville være enige i, at vi paa begge Sider tage under Overveielse, hvorledes vi kunne gjøre Tilstanden bedre, og ikke fortfare i en Kamp om Principper, som ikke paa nogen Maade fra deres Side kan vindes, uden at Forfatningen derved tidligere eller fildigere maa gaa til Grunde.

Møgen: Jeg finder ingen Anledning til at komme tilbage til Debatten fra i Lørdags; vi have der gjort saa udførlig og, som jeg tror, saa klart Rede for Grunden til, at vi foreslog Forfæstelsen af den midlertidige Finantsloov, at det vilde være overflødigt nu at drøfte det videre. Naar den ærede Taler her lige over for (Clausager) henviste til Konsekventerne, som det vilde medføre, haaber jeg, at denne Henvisning maa have den Virkning, som jeg vil kalde en god Virkning, nemlig at vi fra alle Sider maa beslitte os paa at undgaa saadanne Konsekventers Indtræden, og det vil nok lykkes, naar vi allesammen arbejde i den gode Grundlovsaaand, som jo bør hvile altid over vort Arbejde, og som jeg ogsaa haaber vil vedblive at hvile derover. Jeg har henvist til, hvorledes det i 1860 lykkedes at komme til et Resultat. Jeg har citeret en Mand, som jeg dog haaber, det ærede Medlem vil have en vis Respekt for, nemlig Oberst Tscherning, som Hjemmel for, hvilket Gode netop Bevidstheden om, at man skal naae til Enighed er, for at undgaae disse uheldige Konsekventer, som det ærede Medlem anthvede. Oberst Tscherning sagde netop: „Det er en Grund, at vi skulle være færdige, ellers staa vi uden finantsiel Ordning“, og til dette Viemed gif han endogaa ind paa en Overenskomst, som i Virkeligheden i alt Bæstentligt ikke var Andet end Opgivelsen af Folkethingets parlamentariske Ret. Det er altjaa et Bevis paa, hvorledes man kan naae til et Resultat og kan undgaa disse Konsekventer, naar man virkelig har den rette Villie, som jeg haaber heller ikke vil savnes. Siden jeg har Ordet, tør jeg maasse tillade mig at anføre et Par andre Exempler paa, hvad Oberst Tscherning anførte ved samme Leilighed, og som jeg

tror har en vis Interesse i Henseende til den Brug, som man nu gjør af Finantsloven. Han sagde nemlig: „Jeg har hidtil troet, at Folkethingets forstændige og besindige Indflydelse gennem Finantsloven var en direkte, det vil sige, at dersom man kom til den Erkendelse, at en vis bestemt Udgift ikke var rigtig, saa negtede man den, dette troede jeg var Folkethingets Indflydelse og ikke en anden; men nu har jeg lært, at naar Folkethinget vil tildvinge sig Ret til at lære at kjende, hvorledes Jurisdiktionerne skulde ordnes og inddeles, saa skal man negte Ministeren Bevilling til Broer; kommer Ministeren og begjærer noget Lignende, saa negter man det; kort sagt, begjærer Ministeren en ekstraordinær Ting, saa have vi ved Regtelsen en overordentlig stor Indflydelse, det vil sige, at naar vi negte os det for Samfundets Udvikling Nødvendige, saa kunne vi derved udøve en stor Indflydelse paa Ministeriet.“ Jeg vil haabe, at man fra alle Sider vil lægge sig saa gylndue Ord paa Sinde, og jeg vil haabe, at man i det Hele taget baade i sit Arbejde og i den Tid, man anvender dertil, og i den Mand, som hviler over Arbejdet, maa vende tilbage til de første Decennier af vor fri Forfatning, thi saa skulle vi nok faae Finantsloov og mange andre for Samfundet heldige Love.

Clausager: Jeg skal blot tillade mig nogle faa korte Bemærkninger i Anledning af de sidste ærede Taleres Udtalelser. Naar den ærede 6te Landsthingsmand for 1ste Kredts (Bloug) mente, at Regjeringen dog umulig kunde være en Hindring for Forsvarsvæsenets heldige Ordning, da den jo ved saa mange Leiligheder har vist, at den interesserer sig dertil og har gjort flere Forsøg paa at gennemføre Sagen, skal jeg dog gjøre den Bemærkning, at det vel nok undertiden kan hændes, at man, jeg havde nær sagt, ufrivillig kan være en Hindring for Noget, som man ønsker gennemført. Jeg kan sætte mig selv i et saadant Tilfælde; hvis jeg f. Ex. skulde gennemføre Noget sammen med en Mand, om hvem jeg vidste, at han ikke havde den fjerneste Tillid til mig, vilde det selvfølgelig være meget vanskeligt for mig at gennemføre denne Sag, og jeg kan jo nok gaa ud fra, at saadanne Vanskeligheder netop ere tilfede mellem den ærede Regjering og det andet Thing. Jeg skal her nævne, at det ingenlunde var det ærede Medlem, jeg mente, hvad han dog vist heller ikke antog, men jeg hvtrede, at det var en varm Ven af Forsvarssagen, der havde udtalt det